

Tisková zpráva

Lucemburk 12. září 2022

Zadávání zakázek na očkovací látky proti COVID-19 v EU: je třeba se poučit ze zkušeností, uvádějí auditoři EU

Díky na míru uzpůsobenému centralizovanému systému EU pro zadávání zakázek na očkovací látky se podařilo vytvořit počáteční portfolio potenciálních očkovacích látek a pak i zajistit dostatečné množství vakcín proti COVID-19. EU však tento proces zadávání zakázek zahájila později než Spojené království a USA a když v první polovině roku 2021 došlo k závažným výpadkům v dodávkách, vyšlo najevo, že většina smluv neobsahuje konkrétní ustanovení pro případ narušení dodávek. Výkonnost procesu zadávání zakázek na očkovací látky nebyla dostatečně posouzena, uvádí se jako závěr ve zvláštní zprávě, kterou dnes zveřejnil Evropský účetní dvůr (EÚD). Auditoři rovněž upozorňují, že Komise dosud tento proces nepřezkoumala ani referenčně neporovnála, aby vyvodila poučení pro budoucnost, ani že v současné době neplánuje testovat svůj systém zadávání zakázek v případě pandemie pomocí zátěžových testů nebo simulací.

„Otázka, zda Komise a členské státy zadávaly zakázky na očkovací látky proti COVID-19 účinně, je velmi důležitá“, uvedla Joëlle Elvingerová, členka EÚD, pod jejímž vedením tento audit probíhal. „Toto téma jsme zvolili vzhledem k ústřední úloze, kterou očkovací látky sehrály v reakci na pandemii COVID-19, dále bezprecedentní povaze zapojení EU do zadávání veřejných zakázek na očkovací látky a rovněž k objemu souvisejících výdajů. Naše zjištění mají přispět k probíhajícímu rozvoji schopností EU v oblasti připravenosti a reakce na pandemii.“

Když byl v polovině roku 2020 v EU zahájen proces zadávání zakázek na očkovací látky, nebylo známo, zda nebo kdy se očkovací látka proti COVID-19 dostane na trh. EU musela jednat dříve, než byly k dispozici jasné vědecké údaje o bezpečnosti a účinnosti potenciálních očkovacích látek. Proto se při vytváření počátečního portfolia rozhodla podpořit celou řadu potenciálních očkovacích látek s různými technologiemi i výrobci. Do listopadu 2021 podepsala Komise jménem členských států smlouvy v hodnotě 71 miliard EUR na nákup až 4,6 miliardy dávek očkovacích látek proti COVID-19. Většinu těchto smluv tvoří předběžné dohody o nákupu. U nich Komise sdílí s výrobcí očkovacích látek riziko spojené s vývojem příslušné očkovací látky a podporuje přípravu výrobních kapacit velkého rozsahu prostřednictvím plateb předem z rozpočtu EU.

Jednání o zakázkách se řídila postupem zadávání zakázek stanoveným ve finančním nařízení EU, přičemž jádrem tohoto postupu byla předběžná jednání, jež se uskutečnila před odesláním výzvy

Účelem této tiskové zprávy je informovat o hlavních zjištěních zvláštní zprávy Evropského účetního dvora. Plné znění této zprávy je k dispozici na internetové stránce eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

k podávání nabídek. EU zajistila do konce léta 2021 dostatečné dávky pro očkování nejméně 70 % dospělé populace, ačkoli u dvou výrobců zaznamenala v první polovině roku 2021 problémy s výpadky dodávek. Komise mohla proti výrobcům zahájit soudní řízení a v jednom případě to i udělala. Podle auditorů však vyjednaváči EU plně analyzovali problémy spojené s výrobou a dodavatelským řetězcem výroby očkovacích látek až po podpisu většiny smluv. Podmínky smluv se v průběhu času vyvíjely a smlouvy podepsané v roce 2021 obsahují přísnější ustanovení týkající se klíčových otázek, jakými jsou harmonogramy dodávek a umístění výroby, než ty, které byly podepsány v roce 2020. Sjednané podmínky jsou u každé smlouvy rozdílné, s výjimkou dodržování zásad směrnice o odpovědnosti za výrobky. Členské státy souhlasily s tím, aby se snížila rizika výrobců spojená s odpovědností za nepříznivé účinky (pomocí zásady sdílení rizik ve strategii pro očkovací látky). Ustanovení smluv uzavřených s výrobcem očkovacích látek proti COVID-19 se tak liší od praxe před pandemií, neboť členské státy převzaly některá z finančních rizik, která běžně výrobci očkovacích látek nesou.

Komise navrhla pokračovat v koncepci zadávání veřejných zakázek uplatněné u pandemie COVID-19 i v případě budoucích zdravotních krizí, ale zprávy Komise ani Rady o získaných poznatcích v souvislosti s pandemií COVID-19 neobsahují posouzení výkonnosti procesu zadávání zakázek na očkovací látky nad rámec jeho celkového výsledku. Auditóři doporučují vypracovat na základě získaných zkušeností pokyny pro zadávání zakázek v případě pandemie a také provést zátěžový test koncepce EU pro zadávání veřejných zakázek na lékařská protipatření, aby byla Unie v budoucnu lépe připravena, bude-li to potřeba.

Základní informace

Financování nákupů očkovacích látek bylo částečně zajištěno z nástroje pro mimořádnou podporu (ESI), což je finanční nástroj řízený přímo Komisí, který jí umožňuje poskytovat podporu v rámci EU v případě katastrof, a z hlavní části pak z přímých příspěvků z rozpočtů členských států.

Zvláštní zpráva 19/2022 „Zadávání zakázek na očkovací látky proti COVID-19 v EU: po počátečních problémech bylo zajištěno dostatečné množství dávek, ale výkonnost procesu nebyla dostatečně posouzena“ je k dispozici na [internetové stránce EÚD](#). Tento audit navázal na přezkum EÚD z roku 2021 [Prvotní příspěvek EU k reakci na onemocnění COVID-19 v oblasti veřejného zdraví](#).

Kontakt pro tisk

Tiskové oddělení EÚD: press@eca.europa.eu

- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu – M: (+352) 691 553 547
- Vincent Bourgeais: vincent.bourgeais@eca.europa.eu – M: (+352) 691 551 502
- Damijan Fišer: damijan.fiser@eca.europa.eu – M: (+352) 621 552 224